

Analýza případů virové hepatitidy A (dg B15, VHA) – od roku 1. 1. 2025 do 8. 6. 2025* (23. k. t.)

Úvod

Poslední zvýšené výskyty virové hepatitidy A v České republice byly zaznamenány na konci 90. let a od té doby se výskyt onemocnění neustále snižoval. V populaci proto postupně narůstá počet vnímavých jedinců; tedy těch, kteří se s onemocněním dosud nesečkali nebo nejsou očkováni a mají větší pravděpodobnost se při styku s infikovanou osobou nebo předměty nakazit. To dokazují lokální epidemie ve vnímavé populaci v posledních letech.

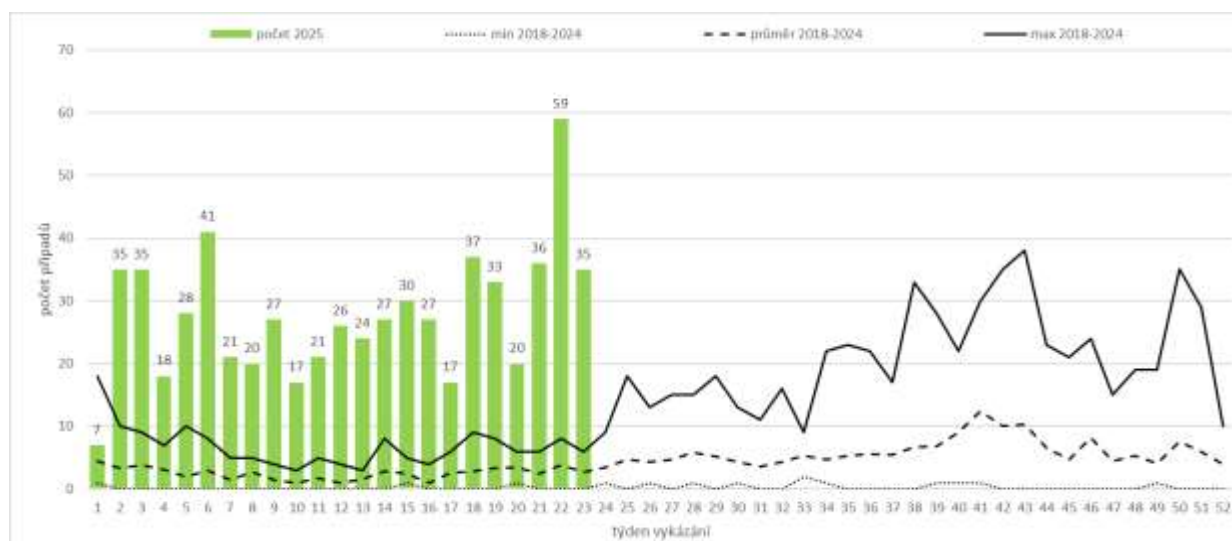
V roce 2024 dosáhl počet potvrzených onemocnění virovou hepatitidou A v ČR celkem 636 případů, byla zaznamenána dvě úmrtí v souvislosti s onemocněním VHA. Případy byly zaznamenány ve všech krajích ČR a ve všech věkových skupinách. Šíření VHA ve vnímavé populaci pokračuje i v roce 2025; do 8. 6. 2025 bylo hlášeno již 641 případů onemocnění včetně sedmi úmrtí.

VHA má dlouhou inkubační dobu (15-50 dní), období nakažlivosti začíná již ve druhé polovině inkubační doby, kdy je již virus přítomen ve stolici (1 až 2 týdny před začátkem onemocnění) a trvá 1 až 2 týdny po začátku onemocnění. Většina případů onemocnění může probíhat inaparentně (bezpříznakově). Současný stav prevalence infekce v populaci je tedy odhadován pouze z dat nahlášených symptomatických případů a jejich kontaktů v rámci epidemií. Případy v inkubační době a inaparentní případy tedy nejsou v ISIN (v informačním systému infekčních nemocí) obvykle zahrnuty.

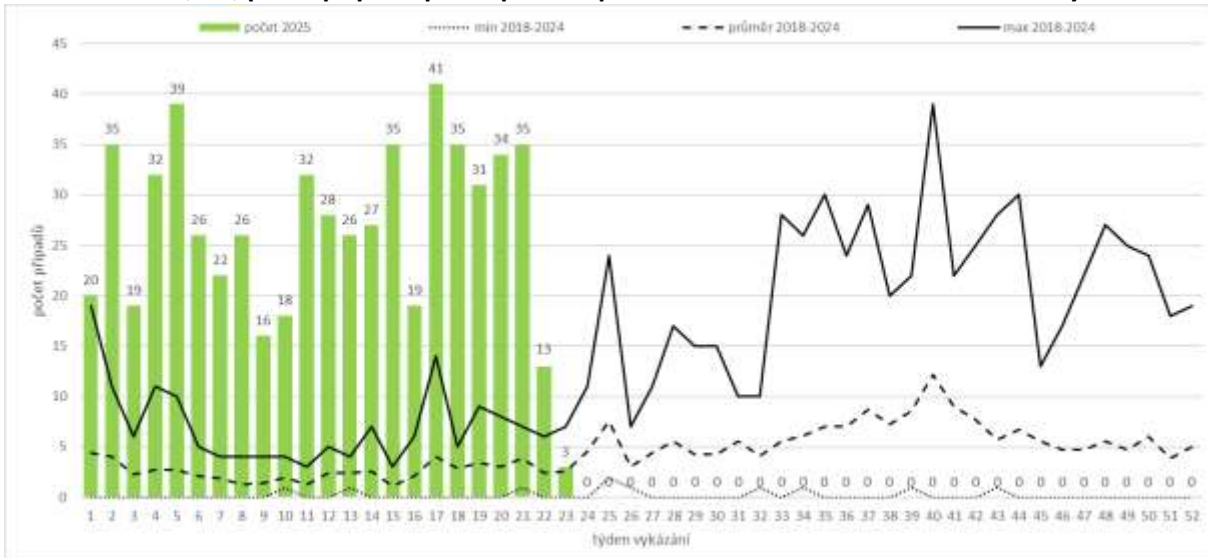
VHA celkové počty

- Celkem bylo v roce 2025* hlášeno 641 případů virové hepatitidy typu A; týdně je od začátku roku vykazováno mezi 7 až 59 případy, graf č. 1;
- Vzhledem k dlouhé inkubační době VHA, došlo u řady nemocných k prvním projevům onemocnění již na začátku roku 2025, což znamená, že k expozici došlo již v roce 2024, graf č. 2;
- Onemocnění VHA je hlášeno ve všech věkových skupinách, s nejvyšší počtem nemocných u dětí ve věku 5-9 let (83 případů) a 1-4 roky (62 případů) a u dospělých ve věku mezi 35-39 let (67 případů), graf č. 4.
- Onemocnělo již 5 dětí do 1 roku věku.

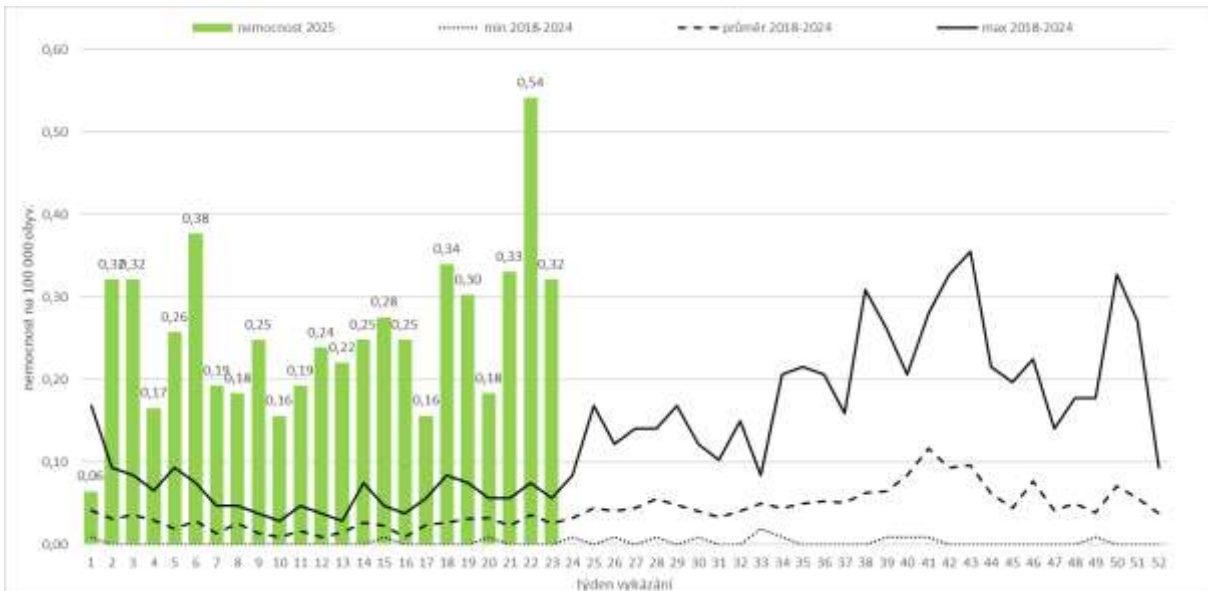
Graf č. 1 – VHA, ČR, počet případů VHA podle týdne vykázaní v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

Graf č. 2 – VHA, ČR, počet případů podle prvních příznaků v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

Graf č. 3 – VHA, ČR, nemocnost na 100 tisíc obyvatel podle týdne vykázáni v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

Graf č. 4 – VHA, ČR, počet případů podle věkových skupin v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

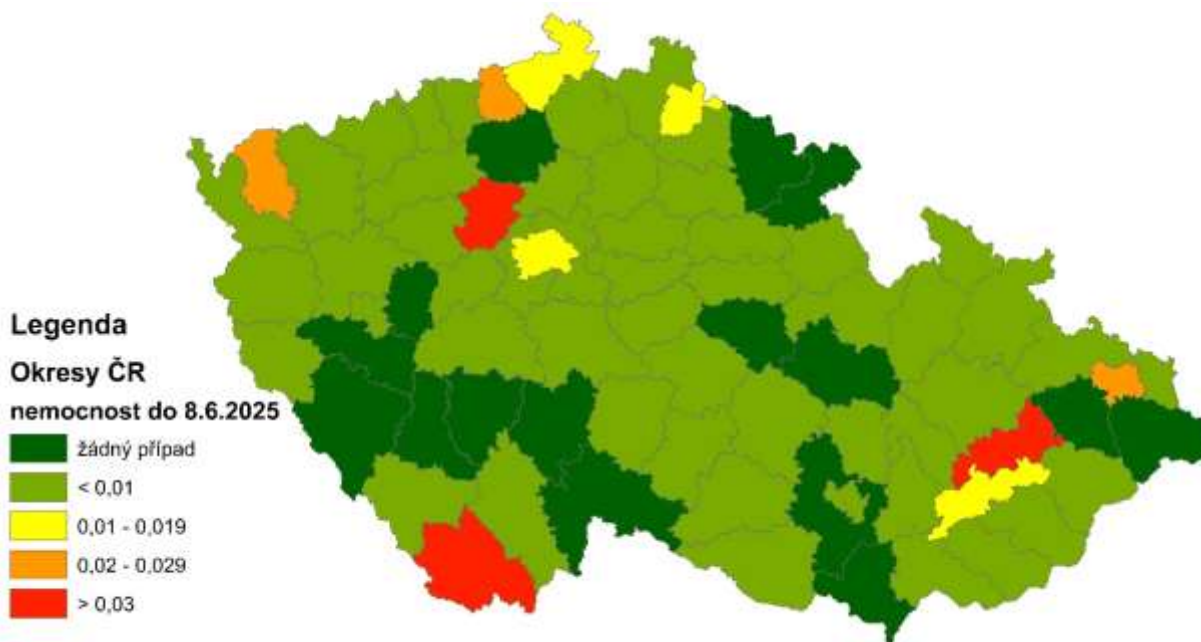
VHA v krajích a okresech znázorňuje tabulka č. 1 a kartogram č. 1

- případy VHA jsou hlášeny ze všech krajů ČR;
- nejvíce případů VHA v roce 2025* hlásí hl. m. Praha (173 př.), kraj Středočeský (116 př.) a Moravskoslezský (97 případů);
- nejméně případů VHA v roce 2025* hlásí kraj Královéhradecký (3 př.), Pardubický (6 př.) a Vysočina (6 př.) a Plzeňský kraj (7 př.).

Tabulka č. 1 - VHA, ČR, počet případů v krajích a jednotlivých týdnech roku 2025* podle týdne vykazání

kraj týden	hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	CELKEM
1	0	1	0	1	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7
2	0	14	0	1	1	1	3	0	0	0	1	5	1	8	35
3	1	8	0	0	3	1	3	0	0	0	0	7	2	10	35
4	4	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	9	18
5	1	9	0	0	0	4	3	0	0	1	0	3	2	5	28
6	5	4	0	0	2	13	3	1	0	0	0	6	0	7	41
7	3	2	0	0	6	0	0	0	0	0	0	5	3	2	21
8	4	3	0	0	1	2	0	0	1	0	1	3	1	4	20
9	7	2	0	0	1	1	1	0	4	0	0	5	2	4	27
10	7	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	1	3	17
11	4	5	0	0	2	4	0	0	0	0	0	1	0	5	21
12	1	6	0	1	0	5	0	0	0	0	1	5	2	5	26
13	6	4	2	0	0	1	0	0	1	0	1	2	0	7	24
14	6	6	3	0	3	0	0	0	0	0	2	2	2	3	27
15	6	6	13	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0	0	30
16	6	6	2	1	0	3	0	0	0	1	2	3	1	2	27
17	9	3	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	17
18	5	9	3	1	2	5	1	0	0	0	1	1	2	7	37
19	11	8	0	1	3	3	0	0	0	1	0	0	0	6	33
20	7	5	2	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	2	20
21	16	4	2	0	0	4	1	0	0	1	1	0	3	4	36
22	41	3	6	0	4	1	0	0	0	1	0	1	1	1	59
23	23	3	0	0	2	2	0	1	0	0	0	2	1	1	35

Kartogram č. 1 – VHA, ČR, kumulativní nemocnost na 100 000 obyvatel v jednotlivých okresech v roce 2025*

VHA hospitalizace a úmrtí

- celkem bylo v roce 2025* hlášeno 7 úmrtí, za měsíc květen bylo hlášeno 1 úmrtí;
 - ✓ Muž, 45 let, kraj Olomoucký, první příznaky 28.5.2025, úmrtí 29.5.2025, alkoholické jaterní selhání, srdeční zástava NS;
 - ✓ Muž, 74 let, kraj hl. m. Praha, první příznaky 6.3.2025, úmrtí 10.3.2025, jaterní selhání nasedající na jaterní cirhózu nejspíše toxonutritivní etiologie;
 - ✓ Muž, 55 let, kraj Středočeský, první příznaky 28.3.2025, úmrtí 3.4.2025, cirhóza jater;
 - ✓ Muž, 50 let, kraj hl. m. Praha, první příznaky 11.3.2025, úmrtí 15.3.2025, jaterní selhání;
 - ✓ Muž, 36 let, kraj hl. m. Praha, první příznaky 25.3.2025, úmrtí 30.3.2025, jaterní selhání při VHA a dekompenzaci chronické jaterní cirhózy;
 - ✓ Muž, 67 let, kraj Karlovarský, první příznaky 11.2.2025, úmrtí 27.2.2025, chronické onemocnění ledvin;
 - ✓ Muž, 60 let, kraj Moravskoslezský, první příznaky 8.1.2025, úmrtí 22.1.2025, akutní pankreatitida, selhání ledvin, šok;
- Z celkového počtu 641 př. hlášených v roce 2025* bylo 524 osob hospitalizováno na infekčním oddělení (81,7 %), dalších 35 osob v jiném zdravotnickém zařízení a 64 osob nebylo hospitalizováno.

VHA v epidemiích a etnikum

- Z celkového počtu 641 vykázaných případů v roce 2025* bylo vykázáno 177 případů v rámci epidemických výskytů – 27,6 % (v roce 2024 bylo z 636 případů vykázáno v epidemiích celkem 308 případů - 48,4 %);
- v roce 2024 bylo nahlášeno 12 epidemických výskytů (4 byly ukončeny v roce 2024, 5 bylo ukončeno v roce 2025, 3 stále pokračují);
- v roce 2025* evidujeme další 4 epidemie (všechny pokračují);
- v těchto 16 epidemiích za rok 2024 a 2025* (12+4) vykazuje nejvíce případů kraj Moravskoslezský (159 případů v roce 2024), Karlovarský (75 v roce 2024) a Středočeský (69 v roce 2024), další epidemie jsou menšího rozsahu;
- v epidemiích v roce 2024 bylo vykázáno 57,6 % osob hlásících se k romskému etniku, v roce 2025* celkem 30,4 %;

VHA rizikové skupiny

- Z celkového počtu 641 případů, vykázaných v roce 2025*, bylo u 145 případů VHA uvedeno rizikové chování (i vícekrát u jedné osoby); 88x užívání drog, 84x bezdomovectví, 14x výkon trestu;

Závěr

Nejvíce případů VHA je registrováno v dětské populaci, ale šíření VHA probíhá i v populaci dospívajících a mladých dospělých s rizikovým chováním, především závislých na drogách, a u lidí bez domova. K přenosu nákazy dochází hlavně v důsledku špatných hygienických podmínek a nedodržování cílených protiepidemických opatření. Počty hlášených případů také vzhledem k asymptomatickým průběhům onemocnění VHA pravděpodobně neodrážejí reálný stav. Mezi klíčová preventivní opatření nadále patří očkování proti VHA, zajištění bezpečné pitné vody a hygienicky nezávadných potravin, stejně jako důsledné dodržování základních hygienických návyků, zejména pravidelného mytí rukou.

Zdroj:

- ISIN
- <https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/h/virove-hepatitidy-infekcni/hepatitida-a/chrante-se-pred-virovou-hepatitidou-a/>

Zpracovali: Odd. epidemiologie infekčních nemocí SZÚ, Odd. biostatistiky SZÚ

* informace do data uvedeného v nadpise